

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejmana, ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 4.46
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri ožanih in tako tudi pri „posojilnicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje širke po prostoru

SLOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starom trgu in v Nanski ulici in v prodajalnici G. Likarja v Semeniških ulicah št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uredništvu Via Mercato 12, naročnina pa uredništvu „Soča“, Via Seminario št. 10

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankirajo. — Del v em in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako so oglese pri uredništvu.

Ljudske posojilnice v državnem zboru.

Visoka c. k. vlada predložila je načrt postave, po kateri bi se imele določiti oziroma omejiti nekatere olajšave ljudskim posojilnicam. Židom so namreč posojilnice na poti in se prizadevajo, da bi se omejilo, oziroma otežilo njih delovanje. Ob tej priliki govoril je tudi slovenski državni poslanec Miha Vošnjak dvakrat. Tu podajamo po „Slov.“ njegov drugi govor, iz katerega se tudi razvidi, kako delujejo posojilnice pri izposojevanju denara. Svoj govor je začel z odgovarjanjem na krivo tolmačenje njegovega prvega govora, rekoč:

„Pričeti moram svoj govor s stvarnim popravkom. Obraca se ta zoper opazko čuega izmed gospodov predgovornikov, ki je menil, da se potezam za blagajnice po načelu Schulze-Delitzsch zaradi tega takó, ker sem ravnatelj take blagajnice. Konstatujem, da nisem ravnatelj nikake blagajnice po načelu Schulze-Delitzsch, pač pa član predstojništva neke blagajnice.

Dalje se je o meni trdilo, da sem načeloma nasprotnik Raiffeisenovih blagajnic. Izjavljam, da temu ni takó, da govor moj sploh ni imel tega smisla. V dokaz temu navajam dej neko okoliščino, da sem že leta 1882. sestavil normalen statut po Raiffeisenovem načelu, torej z majhnimi deleži — uvedel sem deleže po 1 gl. — da sem dal ta statut napisati, in sicer v slovenskem jeziku, in da se je po tem normalnem statutu ustanovilo nekaj takih blagajnic. Navajam samo dve izmed njih: ena je v Rogarju, druga v Pišecah. Napravljeno so strigo po tem načelu, z deleži po 1 gl. in z neomejeno zavezo.

Toda prepričal sem se, da nočejo nič kaj napredovati te blagajnice.

Delokrog teh blagajnic je ravno premajhen, v sled tega imajo premalo glavnic na razpolaganje; posledica temu pa je dostikrat, da morajo take majhne blagajnice podpirati večje posojilnice. Da sem načeloma zoper blagajnice, ki so določene le za majhne okraje, je res. Toda ne zaradi tega, ker imajo ime „Raiffeisen“, marveč ker vem, kako težavno so razmere posebno v južnih provincijah — naglašal sem

to še posebno ter se pri tem nikakor ne nanašam na nižjeavstrijske okraje. Razmere so take, da se ne more pričakovati od kmetskega prebivalstva, naj ustanavlja in vodi blagajnice, ako tega ne storé inteligentnejše moči.

Kot glavni dokaz pa zagovorniki Raiffeisenovega posojilničnega sistema vedno navajajo: Ta sistem jamči za to, da se more društveno vodstvo vedno dobro poučiti o materialnem stanju prosilca za posojilo, in da more društvo vsled tega razsojevati, da je zadružnik v resnici porabil posojilo v oni namen, kateri je prej navedel, oziroma, da je bil ta namen gospodarstveno potreben.

Gospóda moja! Reči moram, da mi nikakor ne imponuje ta dokaz. Posojilnica celjska je ena največjih v južni Avstriji, danes ima 1800 članov ter se razteza čez štiri sodnje okraje.

Predstojništvo te blagajnice pa je ravno takó dobro poučeno o članih, kakor če bi bivali v eni sami župniji. Kako dosežemo to?

Uvedli smo takozvane vprašavne póle. Ta obsegajo cel opis dotičnega prosilca za posojilo in porokov, katere je navedel. Daljno vprašanje je, v kateri namen potrebuje zadružnik posojilo, dalje, v katerih obrokih poplača posojilo? Ta vprašavna póla se odpošlje zaupnemu možu v dotični župniji. Kdo je zaupni mož, vé samo društveno vodstvo. Zaradi tega zaupni mož natanko razjasni gospodarski položaj dotičnikov, sanje porokov, kakor tudi okoliščino, ali prosilec v resnici potrebuje denar v navedeni namen ali ne. Navadno morejo to zaupni možje tudi vedeti, ker v dotični župniji obéjuje s prosilcem. Pripetili so se slučajji pri celjski posojilnici, kjer sem tudi jaz večkrat navzoč pri opravkih, da so zadružniki zahtevali posojilo na pr. za nakup njive, živine, itd., zaupni mož pa je na vprašavni póli odgovoril: „To ni res, mož ni kupil njive ter sploh ne numerava tega storiti; on ne potrebuje živine, ker nima več prostora v hlevu, itd.“

Hotel sem s tem reči, da iz tega vzroka nikakor ni treba omejevati posojilničnih delokrogov.

Gospóda poslanec Wrabetz je rekel, da se ne sme takó nadzorovati kmetski stan. Gospóda moja! Kmetski stan, kolikor ga jaz poznam, je treba nekako nadzorovati v gospodarskem oziru, vsaj v južnih provincijah.

Doživel sem slučajje, da so prišli ljudje ter prosili za posojilo 100 gl.; dovolilo se jim je le 50 gl. Pozneje pa se je izvedelo, da so si tudi s tem manjšim zneemkom pomagali iz časne gospodarske zadrege. Ako bi se jim bilo več dovolilo, ne bi bili tako varčno ravnali z denarjem, na hrbtu bi bili imeli večji dolg vseh bi ne bil tako ugoden, kakor z manjšim posojilom.

„Da se združijo nekateri gospodje“ in ustanove posojilnice z namenom, ker hočejo pospeševati osebno smotre, to se pač redkokedaj zgodi. Sploh bi pa moral član te visoke zbornice drugega toliko spoštovati, da bi mu ne predbacival takih smotrov.

Gledé v razpravi stoečega predloga gospóda poslanca Verganija, da se dovoli kredit 300.000 gl. ter postavi v proračun v podporo Raiffeisenovih posojilnic za poplačilo osebnega kredita, izjavljam, da ne bi imel ničesa zoper njega, ako ne bi se nanašal izključno na Raiffeisenove blagajnice, kajti pojasniti moram, kakor v prvem svojem govoru, takó tudi sedaj, svoje stališče, da niso samo Raiffeisenove blagajnice koristne. Mi na primer v južnih deželah smo pri svojih posojilnicah dostikrat zložno oba sistema uporabljali.

Mi imamo deloma Raiffeisenove posojilnice, v tem smislu namreč, da imamo pri eni in isti posojilnici deleže po goldinarji poleg deležev po 100 gl. Prosilec za posojilo mora biti poprej ud; ako je pa reven, ne more plačati visokega deleža.

Kar se tiče zaveze, imamo v južnih provincijah, n. pr. na Štajerskem večinoma posojilnice z neomejeno zavezo. Jaz poznam na južnem Štajerskem le eno posojilnico z omejeno zavezo, to je ona v Mariboru.

Jaz bi tedaj ne imel ničesa zoper potrditev Verganijevega predloga ter upam, da sklene odsek, ako se mu izroči, da se v podporo ne bodo pripravljale samo Raiffeisenove posojilnice, marveč, da se vsprejmo v postavo sploh kmečke posojilnice, kot deležne, kakor hitro so namenjene majhnemu obrtnemu stanu. Kar se tiče pa tega, kateroma odseku naj se izroči ta nasvet, stavi m f rmalni predlog:

I. Prvi del naj se izroči hranilničnemu,

II. drugi del pa proračunskemu odseku. (Dobro!)

LISTEK.

VIPAVA.

(Iz knjige: „Postojnsko okrajno glavarstvo.“ V Postojni. 1889.)

(Koniec.)

Že v letih 1578—1585 je Lovrenc Lanthieri v nekaki zvezi z Vipavsko grajščino. 19. avgusta 1632 je bil povzdignjen Friderik Lanthieri, cesarski sveteik, komornik in deželni glavar Goriški v grofovski stan z naslovom: grof Lanthieri a Paratico, baron v Schönbhauseu, gospod v Vipavi in v Paum-Kirchthurnu. Grofovska dast se je 27. januarja l. 1642 podelila tudi trem strijcem Friderikovim: Bernardu, Lovrencu in Gašperju. L. 1652 bil je ime nevan grof Lanthieri deželni glavarjem Goriškim.

L. 1655 prosil Marija grofnja Lanthieri vojaške pomoči, da ukroti svoje nepokorne podložnike.

Od l. 1688—1689 je Ferdinand grof Lanthieri „Ritmeister“ (l. 1679 „Obriestwachtmeister“ v polku Meternichovem, l. 1682—1687 v kirasirskem polku Sachsen-Lauenburg).

L. 1566 imenuje se Anton grof Lanthieri kot zemljiščni gospodar Vipavski. On prosi višjo oblast, da bi izročila njegovemu sinu stotnijo Ferdinanda grofa Lanthieri-ja. L. 1715 umrje. L. 1672 je bil Žiga

Ljudevit grof Lanthieri zastavonosec grof Waldensteineve stotnije (grof Portejvega polka). Njegov naslednik Hie ocim Friderik grof Lanthieri je bil od l. 1684-1694 prošt Novomeški.

L. 1696 je bil Henrik grof Lanthieri poveljnik kirasirskega polka „de Pace.“

Viljem Ernest grof Lanthieri služil je najprej v Lapaczkejevem polku, potem pa je bil stotnik v pešpolku Jörger-Folletovem v Villingen-u ter je pal v bitvi s Turki dne 1. oktobra 1716 pri obleganji Temešvara.

Rajmund grof Lanthieri, kaponik Olomuški, bil je od l. 1696—1714 prošt Novomeški. — Prav tako je bil Livino grof Lanthieri leta 1714 duhovskega stanu. — Franjo Anton grof Lanthieri pa je bil l. 1721 deželni glavar Goriški ter je umrl l. 1729.

Najznamenitnejši med vsemi je Friderik grof Lanthieri, sin prejšnjega. Ta se je posvetil vojaškemu stanu. Postal je l. 1699 nadporočnik kirasirskega polka „de Pace.“ 12. marca 1708 pa poveljnik polka „Marchese de Cusani.“ a l. 1714 tudi polkov „Jörger-Follet“ in „Bevern.“ Bojeval se je pogosto s Turki ter je zapovedoval kot prvi generalni major 5. avgusta 1713 v bitki poleg Peterwaradina, 16. avgusta 1717 pa poleg Belega grada. Leta 1717 je odpotoval na Erdeljsko, 1718 v Italijo, 1719 pa v Sicilijo. 11. decembra 1720 bil je vlastitelj kirasirskega polka „Croix.“ V tem polku so istočasno služili njegovi sorodniki Ferdinand, Friderik in Nikolaj Lanthieri. 23. oktobra 1723 dospel je Friderik grof Lanthieri do stopinje feldmaršallajnanta, a l. 1735

postal je general konjice. Umril je l. 1744, ko je 65 let neprestano služil cesarju.

Pasavski škof Rajmund Rabata bil je strijo grofa Lanthieri-ja. 30. marca 1518. l. potrdil je cesar Maksimilijan l. grofu Antonu Lanthieri-ju staro plemstvo ter mu podelil pravico lastnega grba. — Lavrencij grof Lanthieri postane pod nadvojvodo Avstrijskim l. 1570 dedni točaj grofje Goriške, a 10. oktobra 1572. l. imenuje isti nadvojvoda Lovrencia baronom Schönbhausemskim. — 27. januarja 1642 pa povzdigne cesar Ferdinand III. Friderika, Bernarda, Lovrencia in Gašperja Lanthieri-ja de Paratico v državni grofovski stan.

Leta 1459 dne 22. avgusta podelil štajarski deželni stanovi državni grofom Antonu, Frideriku, Ferdinandu in Josipu Lanthieri-ju pravice štajarskih deželanov.

15. septembra 1710 pridá cesar Leopold I. državnemu grofu Antonu Lanthieri-ju naslov „častni“ (Ehrenwart) in predikat „Visoko- in Blagorodje.“ 30. oktobra 1717 podelil cesar Karol III. vicedomu kranjskemu, dednemu točaju grofje Goriške, tajnemu svetniku itd. Antonu grofu Lanthieri-ju službo višjega sokoloviča (Obristerfalkenamt) kranjske in slovenske Krajine.

30. avgusta 1656 prodá Ljudevit Edling Vipavski „Stari grad“ Lavrenciji grofnji Lanthieri-jevi.

18. aprila 1576 imenuje Karol, nadvojvoda avstrijaki, Lovrencia barona Lanthieri-ja svojim svetnikom.

30. oktobra 1591 povabi nadvojvoda Ernest Gašperja Lanthieri-ja na ženitevaje poljskega kralja.

30. septembra 1624 imenuje cesar Ferdinand III. Friderika barona Lanthieri-ja deželnim glavarjem

Dopisi.

V Gorici, 7. marca. — Veliki ples goriške čitalnice na pastno nedeljo je bila zares krasna narodna zabava; poudarjam „narodna“, ker je bila taka, da si se čutil doma med svojimi Slovenkami in Slovenci. Kolik razloček v tem oziru med prvimi kolikor sijajnimi toliko dragocenimi plesi prve čitalnične dobe in zadnjim plesom! V prvih letih je imelo društvo narodno ime, zbiralo je v svojih prostorih sebi prijazne elemente, a le redki so bili oni člani, koji so, zlasti pri plesih, zinili slovensko besedo; zdelo se je, kakor bi ne bila še uglajena zadosta za gladke salonske parkete. Polagoma so se boljale razmere, nasproti politični vetrovi so popihali tuje aristokratske in omahljive burokratske elemente iz društvene zveze in čim boljše je društvo postajalo narodno slovensko, tem bolj so odcepale tudi tiste meščanske družine, katere so mrzile nove zdrave razmere. Zdaj je društvo prerajeno in če tudi ne tako krepko po množini svojih članov, kakor bi lahko bilo, a vsekakor krepko po lepi složnosti vladajočej v njem, po zbranih močeh, ki se sponasajo pri besedah, in po zdravem narodnem duhu, ki je prešinja. Preteklo nedeljo razodeval se je ta duh izredno živahno in pokazalo se je naše društvo kot pravo središče narodnega veselja na Goriškem. Predprostor plesne dvorane so bili jako okusno okrašeni s zelenjem, dvorana pa se je lisketala in bliščela ne toliko po svojej opravi, tudi ne po izredno lepi razsvetavi, temveč po krasnem vencu lepotic žarečih obrazov, po mnogobrojnih elegantnih kostumih in maskah, po okusnih toaletah, po ubrano vselem duhu, ki je odseval od vseh obrazov ženske in moške mladine, pa tudi vseh onih, pod kojih varstvom se je mladina sukala.

Krasno je bilo gledati in poslušati veselo mrgolenje in kramljanje po dvorani, kder se je vse gnetio okoli posamičnih maškar, ki so druga za drugo priskakljale, prisopihale, prizibale se ali ponosno prikoratile med plesalce, kakor je vsakej pristojalo po njenem značaju. — Boginja „Fortuna“ opravljena kot makov cvet je sč zgovorno, vezano in nevezano besedo delila svoje darove, odkljuje se po svojej duhovitosti; stara babura v tabinu (svileni ženitvanjski obleki) je znala izvrstno dražiti in drezati, ter se je v svoji klasični situosti lotila celó plesovodje pri „Kolu“. Kako pisano jo je pogledoval po strani, ko se je nenadoma prikradla sredi venca ter je tu oponasaje plesalce vzbujala burno veselost! — Junaska polakinja se je v polnej prijaznosti sprehajala z ošabno turško damo, prodajaje ž njo srečke z velikim uspehom. Kdo bi mogel pač odreči takim priliznjenim — nadležnim prodajalkam? — Največo pozornost je obrnila na se orijentalka v krasno-bogatem kostumu, katera je pod pazduho z jako elegantno opravljenjo polakinjo uže precej pozno vstopila v dvorano. To ti je bila čarobna prikazen iz „1001 noči“, na kateroj je bilo vse čudovito lepo od zlate čepice do minjaturne nožice v zlato vezanem šolnicku.

Jako okusne in elegantne so bile nekatere narodne noše, zajček, mrzla zima, koja je utegnila pa marsikoga ogreti, poreden harokineč, ciganka itd. itd. Da bi hotel vse naštetiti in popisati, kam pridem? Omenjam naj samo še, da so bili tudi nekateri mladi gospodje prav primerno in dostojno

Goriškim. Njega nasleduje v istem dostojanstvu dne 30. junija 1643 Franjo grof Lanthieri.

11. septembra 1666 imenuje Oglejski patrijarh Ivan Delphinus Hieronima grofa Lanthierija Vipavskim župnikom.

Meseca junija 1638 postal je Hieronim dvorni gospod (Kammerherr).

5. sept. 1701 je Anton grof Lanthieri vicedom kranjski. 20. oktob. 1705 postane tajni svetnik; 16. februarja 1707 pa izredni deželni komisar, in 19. novembra 1721 deželni glavar Goriške grofije.

17. novembra 1765 imenovan je Friderik grof Lanthieri dvornim gospodom.

26. sept. 1539 dovoli kralj Ferdinandu grofu Gašperju Lanthieri-ju v Ribnici cerkveni shod.

16. julija 1785 podeli cesar Jožef II. občini Vipavski pravico dveh sejnov.

13. avgusta 1716 prizna cesar Karol IV. grofu Frideriku Lanthieri-ju junaštvo pri bitki poleg Petrovaradina, 20. sept. 1717 istotako junaštvo poleg Belega grada.

Grofi Lanthieri-ji bili so toraj pravi junaki, vrli duhovniki, a tudi dobrotniki človeštva. Sedanji lastnik grof Karol Lanthieri koristil je ne le Vipavi, ampak celi Kranjski, kajti odstopil je svoje posestvo na Slapu brezplačno deželi, da se je leta 1873 ustanovila tamkaj deželna sadjarska in vinarska šola. — Leta 1886 preselila se je šola na Grm poleg Novoga mesta.

Med mnogimi odličnimi Vipavci zasluži častno mesto Stefan Kocijančič, someniški vodja

ošemljeni in da so zlasti trije norčavi „clowens“ izvrstno in v splošno veselje izvrševali svojo nalogo.

Prvo četvorko je plesalo 48 parov pod spretnim vodstvom g. B. r., kateremu smo bili prav hvaležni, da ga je srce iz daljnega Pulja privabilo na našo veselico. — O napovedani uri (11.) so se pari začeli zbirati za „Kolo“. To je bil pomenljiv trenutek, ker se je ta prelepi narodni ples prvokrat plesal v našej čitalnici in prvokrat celó v Gorici. Vse se je radovedno posedalo ob stenah in gnetlo pri vhodih — kar nij bilo izbranih za ples. Oni pa, ki niso bili sam poklicani, ampak tudi zbrani, uvrstili so se v predsobi — in ko je izborni vojaški orkester udaril v strune, prikakljali so v dvorano in začelo vršilo in končalo se je „Kolo“ točno in dično — v čast plesovodji, v veselje plesalcom in v burno izraženo navdušenje zbrane gospode. Potem se je „Kolo“ še dvakrat ponavljalo, vsakrat z enakim uspehom — in oči hloh se menda ne zgubi več z našega plesnega reda.

O polnoči je bilo med počitkom sročkanje štirih dobrih in potem je nadaljevalo veselo rajanje — do petelinjega klica — vse v najlepšem redu, pri slošnej židanej volji, v tako ubranem, nekalmem veselji, kakor je to le mogoče med svojimi, na svojem domu.

Slednjč naj še povem, da smo bili prav veseli odličnih tuziških gostov in naših prijateljev iz Lokave, Kanala, Podgore, Mirna, Renč in drugih; posebno hvaležnost pa ohanimo g. plesovodji, kateri se je iz Trsta potrudil k vaju in plesu, ter tudi pri nas udomačil slovensko „Kolo“. Malo spominček, ki so mu ga iz lastne inicijative poklonile naše vrle plesalke, naj mu bode porok za to, da si je s „Kolum“ postavil sam vročen spominček v Goriški čitalnici. K.

Iz Brč, 4. maroja. — Trideseti dan po smrti Nj. Visokosti cesarjeviča Rudolfa praznoval je „Slovenski jez“ dne 28. februarja. Po sklepu odbora v seji dne 20. m. m. bila je dne 28. ob 9. uri zjutraj peta maša s oficijem v Biljanski žarni cerkvi; pel jo je visokoočastiti gospod župnik Alojz Fabiani v navzočnosti obilnega ljudstva za vse ranjke iz cesarjeve rodbine, a tudi da bi izprosil od Boga tolažbo, kreposti, zdravilje in dolgo življenje našemu modremu vladarju Francu Jožefu, ljubeznivi cesarici Elizabeti in potrti vdovi Štefaniji. Tukaj je ljudstvo kazalo svoje sočutje s cesarsko družino ter goreče molitve v nebesa pošiljalo za njo. Bog nas usliši!

Z nami je zalovalo tudi nebo ter bele cvetice pošiljalo na temni briski svet. Letošnji februar bil je sploh nekaj žalujoč mesec, snežilo je mnogokrat.

Popoldne 28. februarja imela je „Briska podružnica sv. Cirila in Metoda“ svoj I. redni občni zbor. Po primernem govoru g. začasnega načelnika izvršila se je volitev. Jezov predsednik je nasvetoval potrditi prejšnje načelništvo; in tako se e začasno spremenilo v stalno. Izvoljeni so toraj p. n. gg.: Lovro Juvaničič, župnik v Slovencu, načelnikom; Andrej Širok, učitelj v Šmartnem, tajnikom; Hrabroslav Volarič, učitelj v Kozani, blagajnikom. Stalno načelništvo začelo je svoje delovanje s pobjarjem ustanovnine, letnine, pedpornine. Bog daj srečo! Uljudno so vabljeni vsi briski rodoljubi, da se upišejo v našo podružnico sv. Cirila in Metoda;

in slovenski pisatelj v Gorici. Govoril in pisal je 24 jezikov in bil v vsem svojem početju tako točen in vesten, da so Goričani, vgl. davši ga na ulici, sklepali, koliko je ura. Biografijo njegovo podal nam je v „Kresu“ dr. Anton Mahnič, a v „Ljub. Zvonu“ Simon Kutar.

Ljudska šola Vipavska je jedna najstarejših slovenskih. Že sloveči Vipavski rojak Žiga pl. Herberstein se je v njej slovenščine učil. Turški in Benečanski boji so sicer šolo vničili, a slavna cesarica Marija Terezija jo je zopet oživila. Leta 1822 postala je že dvorazrednica, in v njej je poučeval Janez Slavec, rodom Čeh, s svojim pomočnikom. Leta 1835 je poučeval „Schulgehilfe“ Leopold; kateri je imel 29 učencev in 18 učenk, skupaj 47 otrok. Še le z dohodom dekana Jurija Gabrijana — tega izrednega šolskega prijatelja mladine in pospreševalca šol v Vipavi, pridne se vestnejši pouk. Število učencev narastlo je l. 1841 na 196. Poučeval je eden katehet, eden učitelj in jeden pomožni učitelj. Dekan Grabrijan, imenovan zaradi svojih zaslug distriktnim šolskim nadzornikom in pozneje odlikovan z zlatim križcem za zasluge, prestroji šolo polagoma iz dvorazrednice v trirazrednico in pozneje v četerorazrednico. Vendar šola ni še imela lastnega poslopja, ampak umeščena je bila v sedanji prodajalnici R. Knificovi in v hiši št. 89, tikoma cerkve.

kajti mnogo je slovenskih otrok, ki hodijo v laške šole ter se uče zaničevati svoj materni jezik. Cesarjevič Rudolf je rekel primorskim Slovencem, ko so ga pozdravljali v laškem jeziku: „Ali niste Slovenci? — Toraj govorite slovenski!“ V tem duhu blagega ranjcega delujmo, da se naša mladina ne bode sramovala slovenščine!

Po občnem zboru imeli smo zabavni večer „pri Lojzu“. Vdeležba je bila kljub grdim cestam zadostna; došli so tudi pevci in pevke, ki so nam pod vodstvom skladatelja H. Volariča mnogo lepih pesen, starih in novih zapeli. Potrežba je bila prav dobra. Med donajanjem jedi so bile napitnice in govori. Predsednik „Sl. jez“ napil je novi „Briski podružnici“; njen načelnik je napil „Slov. jez“ kot odetu „podružnice“. Govoril je predsednik „Slov. jez“ o ranjkem cesarjeviču Rudolfu; o njegovij nadarjenosti, ki je vzbujala naj boljše upe v narodih; o njegovij naklonjenosti do Slovanov, ki nam je obetala srečno bodočnost; o njegovij prezgodnji smrti, ki je povzročila strašno zgubo in bitko žalost; o krasnem pismu presvitlega cesarja, s katerim se Nj. Velikanstvo zahvaljuje narodu za izkazano sočutje. Po govoru zapojó vsi stojó cesarsko pesen navdušeno.

Slušali so še druge primerne pesni. Pride na vrsto „Šaljiv govor“ o srcu; zložil in govoril ga je g. Hrabroslav Volarič prav izvrstno. Smejalo se nam je obličeje in sroč; nič se nismo naveličali dolgega govora. Ta podučna šala povzdignila je živahnost na vrhunec. — Bojimo se, da nam to izvrstno moč predstavijo na važnejše mesto. Zabavi konec naredila je tombola. Veseli in zdravi smo se razšli na vse strani.

Isti dan zjutraj našli so na cesti iz Slovencu v Gradno šlova mrtvega; belehuost in zima mu nisti naprej pustile. Zato ni mogel Gradenski vikarij k peti maši v Biljano. Neprijeten slučaj!

Iz Podčavna, 5. marca. — V nedeljo 3. t. m. bili smo v Ajdovščini, kaj nas je tje vleklo? Glas o veselici rokodelskega društva in vzlasti govorica o namerovani predstavi neke glediške igre. Te ni bilo. Kaj je temu uzrok, ne znam, ali to vem, da glediško igre so za narod „kalamita.“ No! Zabavljali smo se vsajedno. Ure bile so nam prekratke in kar najedenkrat nam je uspočil za odhod o ločeni čas. Podvizali smo; bali smo se mraza; še danes je tako mrzlo, da drevja poka in voda kipi. Mraz na pust ima tudi svoj „korso.“ Odrinili smo pa, predno so gospoda podporni udje in razni odličnjaki društvo sč svojo navzočnostjo počastili ter v navdušenih napitnicah veselju dajali odduška. Društvo napreduje, kakor si nam, draga Soča, ne dolgo temu poročala. Napreduje, akoravno je mnogo društvenikov po rojstvu posestrime v Lokavci odstopilo. Res, da so nekateri drugi iz Šturij in iz U-tij pristopili; ali k prebitku minulega leta pripomoglo je mnogo to, da so g. tajnik, blagajnik in nabiralec tednine brezplačno službe opravljali in jih še opravljajo. To je lepo! To je pohvalno! Le tako in ne drugači okrepi se društvo. V „Opalih“ (v Pally-h) ustavili so delo. To tudi nas oddaljane boli.

Politični razgled.

Državni zbor je nadaljeval v petek in v soboto splošno razpravo o državnem proračunu. Izmed slovenskih poslancev sta govorila Poklukar in Šuklje ter Vitezič. Poklukar je zavrčal nemškega poslanca Steinwenderja, potem je govoril o hišnem davku in o tem, kako bi se mogle odpraviti trdobe v tem oziru. Dalje je govoril o gospodarskih zadevah dežele kranjske ter je omenil tudi protiaavstrijske demonstracije v Trstu o priliki cesarjeve navzočnosti. Profesor Šuklje govoril je o posameznih številkah v državnem proračunu ter o slovenskih ljudskih šolah na Koroškem in Štajerskem in o nekaterih prepotrebnihih paralelkah na srednjih šolah. V večerni seji istega dne govorila sta mladočeh Vašaty in isterski zastopnik Vitezič; a ta seja je bila kratka, ker podpredsednik Chlumecky je bil prestrigel Viteziču besedo vsled osobnega prepira, ki ga je bil izzval najmlajši in najmanjši državni poslanec dr. Vergotini iz Istre, ki je svojemu rojaku, osivelemu parlamentarcu, na surov način ugovarjal, postavljajoč se predenj kakor preširen petelinček. V soboto se je sklenila splošna obravnava proračuna; nadrobna razprava začne te dni.

V ogerskem državnem zboru kažejo Madjari svoje korenjaštvo. Manjšina je poskusila srečo s pouličnimi demonstracijami, ki so se ji kolikor toliko posrečile. Zdaj si je odbrala pa

zbornico za pozorišče svojim janaškim činom. K §§. 24 in 25. nove vojaške postave oglašilo se je toliko govornikov in večjeje tako dolge štrene, da se ne ve, kedaj pridejo do konca, ker pri svobodnih Madjarih ne velja kakor pri nas, da bi se mogel skleniti konec razpravi, ampak vsak poslanec, ki se je oglašil za besedo, ima pravico govoriti, če tudi o polnoči, in treba je potrpežljivo čakati, da vsi izkldajo svojo modrost, predno je možno o stvari glasovati. Tako hoče manjšina novo postavo če ne onemogočiti, vsaj zavleči, in že je zginito upanje, da bi postava obveljala pred koncem tega meseca. Zato so odloženi vojaški nabori za letos v vsi Avstriji na poznejši čas, ko stopi nova vojaška postava v veljavo.

Naš prejasni zaveznik in prijatelj kralj Milan v Belem gradu se je naveličal vladanja. Kraljeva krona mu je pretežka, zato jo je položil na glavo svojega sina Aleksandra I., ki šteje zdaj 12 let. Na pepelnico dne 6. marca o poludne zbral je vitežki Milan svoje ministre, dvornike ter civilne in vojaške dostojanstvenike okolo sebe ter prebral jim objavo, v kateri se slovesno odpoveduje kraljevskemu prestolu srbskemu v korist svojemu sinu Aleksandru Obrenoviću. Za časa je imenoval vladarstvo (regentstvo), sestavljeno iz Ristića, Belimarkovića in Protića, ki bo vladalo v imenu kraljevičevem dokler ta ne doseže 18. leta. Po tej objavi je bivši kralj pokleknil pred svojega sina ter prisegel mu kot svojemu novemu kralju. Za njim so prisegli vsi navzoči dostojanstveniki, pod noč pa vojaštvo in uradi.

Utrujeni kralj zapusti Srbijo in pojde, kakor pišejo najprej v Budimpešt, potem pa v Opatijo ter namerava preživeti pod imenom grofa Takovskega konec svojega mladega življenja, napolnega z mnogoterimi obilnimi užutki in raznimi prevarami zunaj Srbije. Predno se je Milan odločil za ta važen korak v svojem življenju in v zgodovini srbski, dogovoril in sporazumel se je z vladama na Dunaji in v Berlinu. Zato je bil tudi Bismark prvi, ki je po svojih „Press-husarjih“ pripravil svet na to, kar je imelo priti. Ristić je baje obljubil, da bo vodil zunanjo politiko mladega kraljestva po svetlih stopah odstopivšega kralja in da torej ostanejo nepremenjene prijazne razmere med srbskim kraljestvom ter našim cesarstvom.

Naši zvesti prijatelji in zavezniki Italijani imajo precej sitnostij doma, katere bo težko poravnati. Povod temu so finance, ki zahtevajo za vojaštvo mnogo denara, katerega ni kje vzeti. Vsled tega je Crispijevo ministerstvo odstopilo in še zdaj ni gotovo, ali imajo Italijani novo ministerstvo, ali ne, ker Crispi je zadel pri sestavi novega kabineta na velike težave. To je gotovo, da Italija ne ostane brez ministerstva; ali dobi pa z novimi ministri tudi potrebni denar, in kako ga dobi, ni še določeno. Zdj se pokaže italijanska politična modrost, kajti vladati pri polnih loncih denara pač ni težko.

Na Francoskem vreje vedno bolj široko in glasno in nemogoče ni, da prekucnijo ljudovlado v spomin prekucije, ki je bila nastala leta 1789. Vlada je začela postopati s policijsko silo in s sodnijskimi preiskavami proti svojim nasprotnikom boulangistom in društvom, ki težijo po vojski z Nemijo. Tako postopanje pa ne vkroti nasprotnih sil, temveč jih še razdraži in pospeši njih korake.

Angleška vlada je dobila hudo zausnico vsled pravde, katero je bil napel irski poslanec Parnell proti vladnemu listu „Times“ Parnell je načelnik irskih politikov, ki zahtevajo za Irce človeške pravice. Vlada ga je hotela s tem uničiti, da je podpirala „Times“ v razglašanju pisem, ki bi dokazala, da Parnell je v zvezi z zarotniki in zločinci. Preiskava je pokazala, da pisma so bila ponarejena. Parnell in somišljeniki so si osvetili lice, „Times“ in vlada so sramotno propadli, kar ne bo brez nasledkov pri prihodnjih volitvah.

Domače in razne vesti.

Drobne novice. V prvostolni cerkvi goriški ima letošnji post italijanske cerkvene govore č. o. Karol iz Subiaco-a (Subjaka) na Italijanskem. — V dečkem s emenišči goriškem imeli so gojenci preteklo nedeljo pustno zabavo, obstoječo iz iger, petja in sviranja na glasovir vpricho prevzvišenega gospoda knez nadškofa in drugih gostov. — Družba sv. Vincencija bo imela prihodnjo nedeljo 10 t. m. ob 7. uri zajutra skupno obhajilo v cerkvi Marije brez madeža spočete v Gladiških ulicah, drugo nedeljo 17. t. m. o 5. uri zvečer pa občni zbor v pritlični dvorani grofice Coroninove v Rabatišči. — Na Telo-vadnem tigu v Gorici razkazujejo se uže nekaj časa neki tujci, ki hodijo, tekajo, skačejo in plešejo po vrvih. Pod vrvo imrjo razpete mreže za slučaj nesreče, da nesrečnik ne tebi na tla; a oni dan niti mreže niso pomagale, temveč akrobat (tako imenujejo te ljudi) padel je med stolice, po katerih so sedeli gledalci, ter se močno poškodoval. Vsega krvavega nesli so v tukajšnje bolnišnico usmiljenih bratov in mož je še vedno v nevarnosti. — Tukajšnji prijor usmiljenih bratov č. o. Sobel praznoval je preteklo nedeljo prav slovesno petdesetletnico svojega življenja; počastili so ga bratje iz drugih pokrajin in razni dostojanstveniki. — Jetošničnemu višjemu čuvaju v Gorici g. Wallasu ukradli so v terek popoldne drzni tatovi perila, obleke in denara v skupni vrednosti 200 gl. Uzmovičev nimajo še v pesteh.

Karol Ritter pl. Zahony, goriški starešina, predsednik tukajšnje podružnice nemškega šulferajna tajuk protestantske verske občine v Gorici, premožen in razumen mož v denarnih zadevah, umri je preteklo soboto po daljšem bolehanju za mrtudom, ki ga je dvakrat zadel. V ponedeljek imel je okolo poludneva slovesen pogreb na goriškem pokopališču v družinski rakvi, ki se vzdiguje nad zemljo v tako zvanem parku ali gaju. Sprevod je bil lep in dostojen, kajti udeležili so se ga vzvišeni gospod cesarski namestnik v Trstu baron Pretis, obrtnijska zbornica, mestno starešinstvo, italijansko podporno društvo „Mutuo socoorso“ s predsednikom dr. vitezom Pajermem na čelu, in mnogo občinstva raznih stanov. Italijanska stranka v mestu zgubila je na njem velikega podpornika, če tudi so ni vjemal z njenimi skrajnimi življi. Pri mlinskem podjetju v Stračicah imel je svoj delež in je bil prokurist. V mnogoštevilni Ritterjevi družini in pri raznih sorodnikih vlada po pravici vsled njegove smrti velika žalost in poparjenost, ker je bil mož, ki je dobro izpolnjeval svoje mesto.

Goriško županstvo je razglasilo, da vsled §. 37. mestnega štatuta bodo razloženi skozi štiri o tedne od 7. t. m. naprej v občinski pisarni imeniki volilcev za bodoče dopolnilne volitve v mestno starešinstvo. Kdor meni, da je po krivici izpuščen iz imenika ali da ni vpisan v pravi razred, ali kdor meni, da je vpisan med volilce kdo, ki nima k temu pravice, naj vloži svojo pritožbo na mestno starešinstvo do 11. aprila t. l. S tem razglasom preide volilna borba na višjo stopnjo od dosedanje. Italijanska stranka je jako živa.

General Hoevel, ki uživa v našem mestu svojo trdo zasluženokojnino, bil je lansko leto naprosen, da bi si ogledal naše nesrečno novo pokopališče in naj bi skušal izumiti, kako bi se mogla odpraviti iz njega voda da in vlaga, katere je mnogo čez potrebo v osem zemljišči. Razen generala bavil so se z istim vprašanjem inženirski vajenec Comelli, stavbar Pagoni, načelnik mestnemu stavbenemu uradu Tomasi in drugi. Starašini Nigris in Battistig imela sta nalogo preresetati vse došle načrte v tem pogledu ter poročati v starešinstveni seji o tej zadevi. Težavno nalogo prevzel je Nigris, kateri je v eni zadnjih sej poročal o raznih načrtih. Rekel je, da nekateri svetujejo drenazo, drugi vodnjake, tretji jarke in drugi drugo, a nekdo (in sicer general Hoevel) da svetuje, naj se odpelje voda od pokopališča v mestni vodotok, po katerem dobivamo pitno vodo iz Strane ali Kronberga. „Corr.“, ki pripoveduje te reči, pravi, da na tem mestu Nigrisovega poročila so starešine mrmrali, a občinstvo da se je smijalo, ter dostavlja, da poročevalec je na nekem mestu rekel, da mnenje Hoevelnovo stori lasem stati po konci. Potem omenja, da po javni seji je bila tajna, v kateri je starešinstvo dovolilo generalu Hoevelnu 300 gl. kot nagrado za njegove študije o goriškem pokopališču. To „Corr.“ (oziroma Nigrisovo) poročilo je uzročilo, da so se slišale po naših kavarnah jako pikre opombe. Zadnji „Eco“ je pa prinesel vest, da general Hoevel odločno taji, da bi bil on kaj takega nasvetoval občini, kar mu „Corr.“ poklada na jezik ali v pero. Zdj se vpraša: Koliko je resnice na vestih o Hoevelnovih nasvetih objavljenih v „Corrieru“ in kak naravni učinek morajo imeti na čitatelja, ki jih čita, ali na meščana, ki jih sliši? Ali je morda to prazna šala ali pustna burka? — Dostavek. Tudi „Corr.“ je bil prinesel Hoe-

velnovo trditve, da ni nasvetoval kaj takega; a v četrtek Nigrisovo pojasnilo, ki opravičuje njegove izraze v tej zadevi.

Naše pokopališče je tako, da Bog pomagaj. Uže a prvoga početka izrekli so se bili nekateri zdravniki in razumni meščani proti temu kraju, na katerem imamo sedaj svoje mokro pokopališče, ter so poslali pritožbo na mestno starešinstvo in na veleslavno c. k. namestništvo v Trstu; pa vse zastoj. Naši krmarji so hoteli, da naj pride pokopališče po vsaki ceni na ono mesto, na katerem je, ter so bili radodarni z ogromnimi stroški, katere je požrl kronberški močvir, imenovan goriško pokopališče. Nad 150 tisoč goldinarjev zabili smo v ono ilovico in zdaj je pokopališče tako dobro, kakor je bilo prvi dan. V zadnjem zasedanju deželnega zbora izprosilo si je naše starešinstvo dovoljenje, da vzame več tisočakov na posodo z namenom, da bo ž njimi sušilo ilovico na pokopališču in zidalo kapelo, po kateri verni Goričani še vedno povprašujejo brez pravega vspeha. V eni zadnjih sej sklenili so naši mostni očetje, da naredijo samo tri jarke nad pokopališčem za peskušnjo, ali bodo mogli braniti vodi v pokopališču, ter so odločili v ta namen 300 gl. Pravijo, da dokler se ne pokaže, kak vspeh bodo imeli ti prihodnji jarki, se ne bodo silili z drugimi deli na pokopališču. Vsi navzoči starešine, ki so govorili o tej stvari, so se izrazili proti sedanjemu pokopališču in mnogi so rekli, da se nikakor ne da popraviti. Starešina Franc Marzini je nasvetoval, naj se opusti sedanje pokopališče, kjer včasih trupla v vodo pokopujejo, ter naj se kupi prostor za drugo pod St. Rokom. Po našem mnenju je ta najpametnejši nasvet v tej zadevi.

Zastavni listek tukajšnje zastavljavnice, ustanovljene po grofu Thurnu (Monte di pietà), na neko blago precejšnje vrednosti, ki pride uže ta mesec na dražbo, se je zgubil in se nahaja zdaj pri vodstvu omenjene zastavljavnice. Kdor ga je zgubil, naj se oglasi o pravem času pri vodstvu, da lahko še reši svojo zastavo, drugače se zastava proda in gospodar, ki je listek zgubil, dobi le oni del skupila, ki bo presogal vsoto, posejeno na ono zastavo. Komur pridejo te vrste pred oči, naj opomni tudi znanca in tovarša o tej stvari.

C. k. kmetijsko društvo goriško imelo je včeraj 7. t. m. svoj letni občni zbor. Došlo je s predsednikom 20 društvenikov, ki se zanimajo za prdestveno dolovanje. Odborovo poročilo o delu lanskega leta odobrilo se je brez ugovora. Potrtil se je račun za leto 1888 in proračun za 1889. Slednjč se je izvolil zopet soglasno za predsednika društvu vzvišeni gospod Franc grof Coronini, naš deželni glavar, ki je bil pustne dni doma, a zdaj je zopet odšel na Dunaj kot državni poslanec.

Nekaj o slovenščini v Trstu. Splošno znano je, da zalije pristaše nekaterih krogov v Trstu ru-dečica „svete“ jeze, kader čujo le besedico v slovenskem jeziku. Kaj pa še-le, ako se drzne pošten trgovec staviti slovenski nadpis nad svojo prodajalnico! Nedavno je, kakor smo svojedčasno omenili, obnovil gosp. Počkaj nadp. nad svojo prodajalnico žgaaja v ulici Ghoga ter stavlil namesto prejšnjega italijanskega in slovenskega napisa le slovenski. Ru-dečkarji, njim na čelu „Impertinente“ zagurali so strašanski krik in delali z vsami, tudi najbrezobraznejšimi sredstvi v to, da g. Počkaja ostrašijo ter tablo odpravijo. Tudi slavni mestni magistrat našel je dlako v jajcu in konetno dekretiral, da ima lastnik prodajalnice plačati globo zaradi prestopka §. 33 car. nar. in v 24 urah protizakonito tablo odstraniti. Veled utoka kaznovanega na vis. c. kr. vlado pa je mestni magistrat globo zbrisal. Naj si zatorej naši narodni nasprotniki zapomnijo, da je Slovence v Trstu prav tako dober državljan in Avstrijanec, za katerega veljajo isti zakoni, kakor za druge narodnosti.

Koroško in Primorsko sta si slična v mnogih ozirih, kakor smo uže zadnjč omenili, govoreč o celovškem „Miru“. Nov dokaz naši tditvi imamo v naslednjem „Mirov-m“ dopisu: „Iz St. Pavla na Zili. — (Naš župnik in nemškutarji). Naš obče priljubljeni in spoštovani župnik gosp. Fr. Katnik, ki oskrbujejo tudi St. Pavel, so našim nemškutarjem hud tru v peti. Zato jih v znanem liberalnem časniku „Freie Stimmen“ obirajo in gdiijo skor v vsaki številki po večkrat in na različnih mestih. Očitajo jim, da „mir kali-o“ in prepri delajo. Mi pa vemo in lahko dokažemo, da je vse gola laž. Gospod so prijazni z vsakim človekom in ljubijo mir in edinost. Vsi jih radi imamo, in srečna je fara, ki ima takega dušnega pastirja. N-mir delajo le liberalci in nemškutarji, ki vsacega preganjajo in obirajo, kdor noče v njih rog trobiti. To je resnica!“ — Deni namesto St. Pavel n. pr. Ločnik, namesto „Fr. St.“ kak nam bližji list, namesto Katnika drugo nam znanu ime, in imaš resnično sliko iz naših krajev! Libera loi brez liberalnosti, ki so največji nestrpnčiji in usiljenoi, so povsed enaki.

Prečastni gospod Jožef Golja starejši, župnik v Volčah pri Tolminu, umrl je včera po večkratnem previdanju s sv. sakramenti in po daljšem bošhanju za notranjo boleznijo (slednjič vodenico.) Raniki blagi in povsod priljubljeni gospod, kjer koli so ga poznali, so je rodil v Tolminu 24. februarja 1829. ter je bil v duhovnika posvečen 21. sept. 1853. Služboval je v Devinu kot kaplan, potem kot župnijski oskrbnik v Čerčah, nato v Lomu kot vikar in slednjič kot župnik v Volčah. Kamor je prišel, pridobil si je srca tovaršev in ljudstva; zato je pa tudi žalost po njem splošna in na mnogih krajih ga bodo težko pogrešali. Njegovo obilno in plodno delovanje v telesno in duševno korist izročnih mladičev naj mu donese nadzemsko slavo pri očetu, ki niti kozarca mrzle vode ne pusti brez primerne plačila. Pogreb bude v soboto ob 10. predp.

Vabilo k rednemu občnemu zboru patrijarh črnega podpernega društva gospa za gorško gradsko deželno v pondeljek dne 11. t. m. ob 4^{1/2} uri popoldne v Gorici v sobani, katero je preuljudno dovolila gospa baronica pl. Rechbach (na Travniku št. 26). Obpravil se bude naslednji dnevi red: I. Poročilo o društvenem delovanju leta 1888. II. Račun za leto 1888. III. Morebitni predlogi gospa društvenic. V Gorici 4. marca 1889. Društveno predsedništvo.

Na Slapu pri Vipavi umrl je v soboto zjutraj kurat č. g. Matej Kodner, rojen dne 13. sept. 1820 v Idriji, posvečen v mašnika l. 1845. Služboval je najprej v St. Vidu pri Vipavi poleg tedanjega pisatelja slovenskega Matije Vrtovca. Na Slap je bil premeščen okoli l. 1850. Že več let ni bil trdnega zdravja, po osemdesetni bolezni ga je pobrala pljučnica. Pogreb je bil 4. t. m. zjutraj ob 10. uri, cmiha bude dne 11. marca na Slapu. Pokojnik je bil vzgleden duhovnik in vrl narodnjek. Naj v miru počiva i „Slov.“

Ljubljana je imela po „Obrtniku“ začetkom leta 1888 vseh rokodelskih obrtnij 367 in sicer: ključarjev 12, pekov 30, svecarja 2, rčkovičarje 3, brivcev 7, mesarjev in klavcov 43, klobučarje 4, jemenarje 3, knjigovozov 9, barvaje 3, čevljarjev 62, mizarjev 23, puškarjev 5, tesarjev 6, sladčičarjev 7, krovca 1, urarjev 12, steklarja 2, krojačev 41, kotlarja 2, zlatarje 3, kamnoseke 3, puškarja 2, dimnikarjev 5, orglarja 1, strojarje 3, krznarja 1, sukmarja 2, izdelovalce glasovirjev 3, zlatobitja 1, d. žnikarja 2, kleparje 4, tapetnikov 5, vrvarja 2, pasarja 2, kovarjev 5, sedlarjev 6, pozlatarje 3, vrtinarjev 10, slikarjev 7, stolarje 3, podobarja 1, nožarja 2, pilarja 1, pozamentirarja 1, sedarje 3, ščetarja 1, kolarje 4, strugarja 2, pletarja 1.

Kako se občinstvo goljufa. Inih na Tirolskem jaz sim več let tako na putiki trpel, da sim zmeraj v postelji bil; zdravniška pomoč mi ni nič pomagala. Nato se začetem k lekarja Rich. Brandtovim švicarskim kroglicam, in moram reči, da so me te kroglice popolnoma ozdravile, in mi moje življenje rešile. Omeniti moram, da sim prej ko sim ta prave švicarske kroglice dobil, ponarejene rabil, katere pa niso nobenega učinka storile. Gleda naj toraj vsaki natančno pri kupovanju švicarskih kroglic, da ga ne osleparijo. Učani Alojzij Leiter, voznik. (Podpis potrjen.) Naj bo vsak previden, tudi pri pravih švicarskih kroglicah od lekarja Rich. Brandta, da ne dobi ponarejene stvari.

Vsakovrstne tiskovine za slavne slovenske občinske urade, kakor tudi raznovrsten papir in vse druge pisne potreščino prodaja po znižanih cenah

JOSIP PALLICH,
trgovec s knjigami in s papirjem
ter tiskar v Gorici,
na Travniku, h. št. 6.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštino prosto!

Visokočastiti duhovščini
priporočam se v ljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejšo oblike, kot

menstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu bodisi da se mi je predložil načrt

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovolje pošlari iste nefrankovane.

Teodor Slabanja,
srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštino prosto!

Zaloga gotove obleke. Krojačnica in blago.

IGNAC STEINER V GORICI.

Da ustrezim mnogostanski želji svojih gospodov odjemalcev in da bom posnemal izgled večih skladišč v glavnih mestih, sklenil sem, da se bom držal glede izdelkov in blaga v svoji številni uže od 1. marca tekočega leta naprej načela

STALNIH CEN,

katero prihrani prodajalcu mnogo časa in daje kupovalcu prečstvo, da določena cena je zadnja, po kateri more pritratitve oddati svoje blago.

Potem ko sem določil najnižje cene, dovolim kupovalcu, da razširim kupčijo s svojimi blagom, odbitek 2% ako kupi za 50 f. blaga, in odbitek 3% ako kupi za 100 gl. blaga in ako plača hitro v gotovini.

V ednejših letih, v katerih mi je bila prijetna čast služiti slavo občinstvu, iskal sem vedno v tem svojo hvatlo, da sem se skazal vrednega njegove podpore, in bilo mi je to glavna skrb, da sem uvedel v svoje skladišče ona zboljšanja (reforme), ki morejo služiti v složnost in dobič k gospodarskupanju, in zdaj je moja največja želja, da bi si zaslužil vedno večjo naklonjenost tukajšnjega slavnega občinstva.

Najudanejši **IGNAC STEINER.**

Prodaja sadnih dreves.

Jablanc, visoke, 9 najboljših vrst.
ena po 30 — 35 kr.

Hruške, visoke in srednje vrste,
ena po 40 — 50 kr.

Breskve, marelice in ringló, ena po 20 — 35 kr.

Kolči raznih vrst, sto po — — 35 kr.

Josip Stiegler.
Oskrbnik grajskih posestev
Nj. ekselence grofa Coronni-ja
v št. Petru pri Gorici.

Samo sredi Raštelja št. 7.

ANTON POTITZKY
V GORICI.

Zaloga norimberškega drobnega blaga
razprodaja na debelo in na drobno.

ZA POLETEJE

SEMENA

razne detelje, olupševalne in zarastilne trave, krmno repo in razna zelenadna semena.

Samo sredi Raštelja št. 7.

Želodčne bolezni

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zspitje, vodenica in kronična driska zdravijo se najvspešneje s Piccolijevo „Esenco za želodec“, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam. Pošilja jo izdelovatelj lekarnar „Piccoli“ v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju. — V steklenicah po 15 kr. nahaja se v vsoli lekarnah v Gorici, Tolminu, Cervignanu, Gradu, Gradščici, Tizliči, v Trstu, na Štaješkem, Koroškem, Kranjskem, Hrvaškem, v Dalmaciji, Istri in na Tirolskem.

Varševna znamka.

FRAN WANKE-OVA
izdelovalnica sodine vode
v GORICI
via Morelli št. 12

s podružnico v Volčah, (ktera se nahaja v gostilnici udove (Kofolove) imajočo svoj lastni aparat, in kder se iz tamošnjega vira, po svojih izvrstnih lastnostih daleko znana voda zajemlje,

priporoča

svoje oglemokisla vode, ki se pripravljajo po odličnih aparatih s parno močjo in po najnovjši sistemi.

Lastnik se ni ustrašil ni truda ni stroškov, da ustanovi s tem obrtnijo primerno vsem zahtevam novejšega časa.

Ker mu veja kot najviše vodilo najskrajniša previdnost in snažnost, skrbi in pazi strog, da je zmes snovij po polnem čista, da so čiste sklenice in orodje. Vselej, predno se sklenice na novo napolnijo, očistijo se s posebno pripravo. Zelo čista je ruda za vse delu potrebnega orodja, isto tako čista je ruda skleničnih okovov, ki so še posebej zaniklovani.

Izdelovalnica izdeluje poleg običajnih proizvodov tudi znane in „kracherln“ imenovane v vseh bažah, ter so v to upotrebovani sadni sokovi odličnega duha in preprijetnega okusa.

Želodčne bolezni
hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam
edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izdelkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu s visoko letočimi besedami, ni drugega ko prevara, pogosto še škodljiva.

Samo Jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne žilce, si je pridobil prednost pred vsomi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega barbarar, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izviraječim iz nerednega prabavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gnjusni, riganju, zabasanju, nemorjaldnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.
V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.